

Makói Független Újság

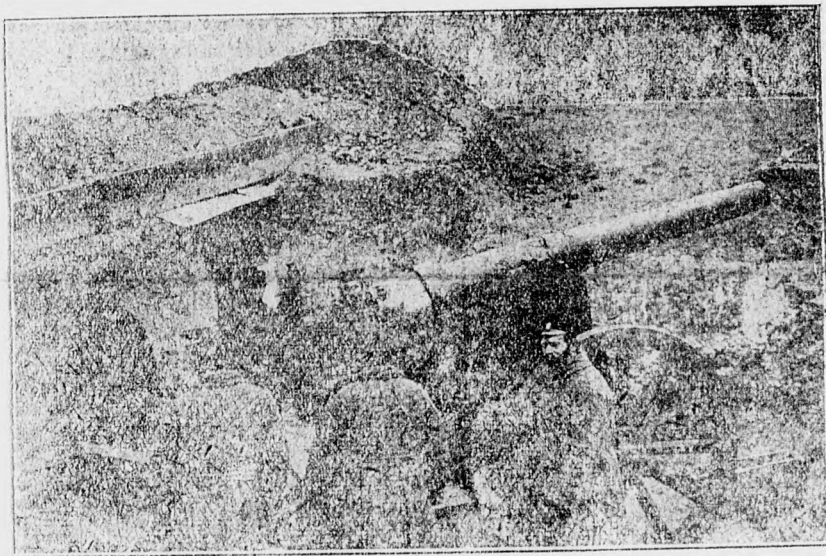
POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss PÁL.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Győznek a törökök.

Felrobbant szállító gőzös. — A török belügy-miniszter lemond. — A cár köszönete. — A montenegróiak bajban. — Tüzérharcok Drinapolynál. — A megfutott bolgárok. — A görögök pusztulása. — Enver bey sikere. — Nikita trónját félti. — Izgalmas minisztertanács. Támadnak a törökök. — Sok a török sebesült.

Véres harcok Skutari körül.

Borzalmasak azok a veszteségek, melyeket a montenegróiak Skutari körül szenvednek. A háboru eleje óta ostromolják a montenegróiak Skutarit minden eredmény nélkül. A tegnapi Skutari körüli harcokban a királyné két unokaöccse is elesett. Most aztán végleg le

kell mondaniok a montenegróiaknak Skutari körül, pedig ugyancsak neki készülődtek az ostromnak s mint képünk mutatja hatalmas ostromgyűléssel lövöldöznek Skutari körül, de amint az események mutatják, minden eredmény nélkül.

A második háboru kitörése óta az összes jelek arra mutattak, hogy az nem lesz hosszú tartamu. Háborupróféták hirdették, jelezték, hogy hamarosan befejeződik az már csak azért is, mert Törökország csak kétségbeesésből kezdte újra a harcot és végső kísérletet tett európai birodalmának megmenntésére.

De a hadiszerencse megfordult és mutagya varázsütésre a törököknek kedvez. Mindenfelől török fegyverek győzelmének híre érkezik. A szövetségesek egyik vereséget szenvedik a másik után. A

montenegróiak tábora le van sújtva. A bolgárokat Szilivrinél megfutamították a törökök. A görög sereg is nagy veszteséget szenvedett Janinánál az ostromlott törökök kitértek és tönkre verték a görög sereget.

Ilyenformán minden kilátás meg van arra, hogy a háboru még igen sokáig fog tartani, mert a török győzelmek folytán a békekötés határideje is sokkal messzebbre tolódhat ki, mint eleintén gondolták.

Felrobbant szállító gőzös.
Szállító gőzösek, amelyeket mind

a Marmara tenger partjára küldtek, a Megandic páncélos hajó segítségével dolgoznak az Asszar-I Tefik zátonyra került páncélos ki szabadításán, amelynek kára még ismeretlen. Hivatalosan még meg nem erősített hírek szerint a Marmara tenger partján egy kis török szállító gőzös robbanó aknába ütközött és elsüllyedt. Eddig még nem tudni, hogy hány katona vesztette életét.

Lemond a török belügyminiszter.

Hír szerint a belügyminiszter, aki három nap óta nem jelent meg hivatalában, lemondani szándékozik, mert a nagyvezérrel a békekötés kérdésében nézeteltérésbe került. A Sejk-ül-Islam és Said basa, az államtanács elnöke, azonosulják magukat a nagyvezérrel.

A cár köszönete.

Skuarski tábornok, aki a legutóbbi szláv bankett elnöke volt, a cári udvar miniszteriumának vezetőjétől az alábbi sürgönyt kapta:

A cár őfelsége megengedte, hogy valamennyi oroszoknak és szlávoknak, akik a szláv banketten résztvettek és balkáni testvéreikkel szemben érzett rokonszenvenben egyek, táviratilag kifejezett jókívánságaikért köszönetem tolnácsoltassék.

A montenegróiak bajban.

Skutari körül jelentik: A montenegróiak nem tudják tovább folytatni a háborut. A szerbek már nem segítik őket.

Tüzérharcok Drinapolynál.

A hadügyminiszterium távirata szerint a török ütegek Yagitepénél Drinapoly előtt heves tüzelést intéztek az ellenséges ütegekre, mely egész éjjel tartott. A bolgárok hirtelen megrohanták a keleti hadállásokat, de négy óra hosszáig tartó harc után a törökök megtarthatták pozíciójukat.

A megfutott bolgárok.

Szilivrinél a törökök megfutamították a bolgárokat, akik nagy veszteségeket szenvedtek.

A görögök pusztulása.

Az Alemdár jelenti: Janinából a törökök kitértek és négy órai harc után teljesen tönkretették az ott levő görög sereget. Az egyik görög ezredből csak nyolc ember maradt meg, ezek közül is hat sebesült.

Enver bey sikere.

Az Excelsior tudósítója jelenti Konstantinápolyból: Enver bey 60.000 főből álló különböző fegyvernemű csapataival a Márvány-

tenger Eregli kikötőjében, Csorlútól délkeletre, sikeresen partra szállott. A bolgár csapatok a partraszállítás közben megtámadták a törököket, de a török hadihajók visszaverték a támadást és az egész sereget partra szállították. A bolgárok feladták az Ergene folyó mellett elfoglalt vonalat és minden jel arra mutat, hogy tegnap óta nagy és általános csata kezdődött. Enver bey csapatai előnyomulnak és a Konstantinápolyból érkezett eddigi hírek szerint a bolgárok általános visszavonulást rendeznek.

Nikita trónját félti.

Cetinjében nyomott a hangulat, mert Skutari ostroma még mindig eredménytelen. Az útközetek olyan emberáldozatokkal járnak, hogy nincsenek arányban a sikerrel. A nagyobb városok valamennyi körháza megtelt sebesültekkel, akiket Skutari alól hoznak és a halottak száma ijesztő nagy, beszélnek, hogy az utolsó harcokban 3500 montenegrói és szerb katona esett el.

Az udvarnál rémület uralkodik, Nikita király trónját félti, mert tisztában van azzal, hogy Skutari sorsától függ dinasztiájának sorsa. Ha Montenegro nem kapja meg Skutarit, akkor lázadás fog kitörni, a mely veszttét jelentheti a királyi családnak. Beszélnek, hogy Nikita király az orosz katonai meghatalmazott újján levelet irt a cárnak és segítségét kérte, hogy Skutarit ne csatolják Albániához, hanem kebelezzék be Montenegroba. A pénzügyi kérdések is előtérbe lépnek, az államkincstár üres, az a hozzájárulás, a melyet Bulgária juttatott Montenegrónak a hadjárat költségeire, már régen elfogyott.

Izgalmas minisztertanács.

A portán hétfőn minisztertanács volt, amely bővelkedett izgalmas jelenetekben. Mahmud Sefket pasa nagyvezér és Kücsük Said pasa a birodalom zürzavaros pénzügyi helyzetére való tekintettel, de azért is, mert a nagykövetek legutolsó hivatalos fogadtatása alkalmával osztatlanul azt tanácsolták a nagyhatalmak, hogy Törökországnak engednie kell, sürgették az új béketárgyalások megindítását, de véleményükkel egyedül maradtak. Az ifjú török komitéhez tartozó belügyminiszter szenvedélyesen követelte a háboru folytatását a végsőkig s vele szavazott az igazságügyi, a közmunkaügyi és a postaminiszter is.

Jó minőségű bor literenkint fogyasztási adóval együtt
80 fillér, nagyobb vételnél 72 fillér.

Vidékre hektoliter vételnél 56 és 60 fill. literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Szép elsőrendű zöld here-széna

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

A belügyminiszter azt ajánlotta, hogy ha nincs pénz, erőszakkal kell beszélni a tizedet a leggazdagabb öt vilájet lakosságától, Szmirnától, Brussától, Adanától, Angorától és Trapezunttól. Mahmud Sefket pasa nagyvezér óva intette a vérmeseket s figyelmeztette őket, hogy az ilyen erőszakos eljárásnak végzetes következményei lehetnek, de semmi sem használt. Végül azt határozta a minisztertanács, hogy folytatni fogja ugyan a háborút, de egyidejűleg az európai centrumokba küldi Hakki pasát, hogy nem hivatalosan kezdeményezze a béketárgyalások megindítását.

Támadnak a törökök.

Csorlunál és Kesán környékén hétfő óta szakadatlanul tart az ütközet. Hétfőről kedde virradó éjjel török hadihajók bombázták Silivri. A családtsai vonal előtt ismét megszállott helységekből a török hadvezetőség új polgári hatóságokat szervezett.

Sok a török sebesült.

A konstantinápolyi kórházak ma hirtelen benépesedtek, többnyire puszkagolyó átfutó testekkel, de a förtelmes srappelések sem ritkák. Sűrűn követik egymást az összehúzó érzések és egy elhatározó esemény nem lehet már messzi. A törökök nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy előtörjenek Gallipoli-félszigetéről, ugyanakkor pedig Rodostó és Eregli közt serényen szállítanak partra katonákat. Állítólag harmincezer emberük szállt már ki és elfoglalták a Rodostóhoz legközelebb eső vasúti állomást. Talán órák kérdése, hogy a Gallipoli-félsziget nyaka körül, a félszigeten lévő, a Márvány-tengerrel partra szállt és a Csataldzsánál lévő török erők döntő támadást kísérelnek meg.

A sebesültek Gallipoli körül és a családtsai pozíciókról kerünek ide. Érkezett néhány bolgár fogoly is, egyik öngyilkos lett.

Csengő zenével, tiz-tizenkét kürt együtt harsogó szavával vonulnak szakadatlanul a csapatok a partra, a hajókhoz.

Berzevicy és a munkapárt.

Berzevicy nyilatkozata.

Politikai körökben fellünnö beszéd hangzott el kedden este a budai polgári kör borsostályán Berzevicy Albert titkos tanácsosnak, a II. kerület képviselőjének ajkáról. Berzevicy skepticismusnak adott kifejezést a kormány választójogi javaslatával szemben és kifejezte azt az aggodalmát is, hogy a munkapárti választójog egyre hevesebb harcokat fog provokálni.

Egyik politikai lap munkatársa megkérdezte Berzevicy Albertet, mit értett nyilatkozatának ama passzusa alatt, hogy a választójogi javaslat egyoldali letárgyalása és a munkapárt jövője iránt táplált súlyos aggodalmát a döntés órájá-

ban a párt előtt is ki fogja fejezni? Berzevicy Albert így válaszolt:

— A munkapártnak azon az értekezletén, amely a képviselőházi tárgyalás megkezdése előtt a választójogi javaslatról fog majd határozni, fel fogok szólalni és felszólalásom keretében el fogom mondani mindazokat az aggodalmakat, amelyeknek tegnap kifejezést adtam.

Már ezt is?

A kormány az egyesületek szabad gyülekezése ellen.

Magyarországon a gyülekezési jog ép olyan papíros jog, mint amilyen papíros alkotmány a híres magyar alkotmány. Bármilyen rendőrhatalom egyszerűen betilthat akármilyen gyűlést.

Eddig legfőbb az alapszabályokkal bíró egyesületek gyülekezhetek, de a kormány ugylátszik ettől is fél s most ráfekszik az egyesületek szabad gyülekezési jogára is, azt is kiszolgáltatja a rendőrhatalomnak.

Az alatt az ürügy alatt történik ez, hogy eddig „vítás” volt, hogy az alapszabályokkal bíró egyesületek azokat a gyűléseiket, amelyeket nem az egyesület helyiségében tartanak, vagy amelyekben, ha azokat saját helyiségükben is tartják meg, nem egyesületi tagok is részt vesznek, be kell jelenteni a rendőrhatalomnak.

A belügyminiszter most erre vonatkozólag rendeletet bocsátott ki, amelyben kimondta, hogy mindazok az egyesületi gyűlések és összejövetelek, amelyeket nem az illető egyesület helyiségében tartanak meg s amelyekben nemcsak a tagok, hanem az idegenek is részt vesznek, az elsőfokú rendőrhatalomnál huszonnégy órával előbb bejelentendők. A bejelentésben az összejövetel tárgyát, helyét és idejét pontosan meg kell jelölni.

Vagyis legközelebb már az egyesületek gyűléseit is be lehet majd tiltani. Szép is az a szabadság!

A főtéri ártézi kut nem ad vizet.

Ujat építenek helyette.

Az első makói ártézi kut ezelőtt 22 évvel készült és ez a főtéri ártézi kut. Mikor ezt a kutat megépítették, perccenkint 156 liter vizet adott. Azóta aztán mindig, úgy szólván napról-napra fogyott e kiűnő vízű ártézi kutnak vízmennyisége.

A városi tanács többször gondolt arra, hogy e kutnak csöveit kimosatja, mert abban a véleményben volt, hogy a kutnak vízvezető csövei idővel eliszaposodtak.

Többen pedig azon véleményben voltak az utóbbi időben, hogy a főtéri ártézi kut vízcsökkenésének oka abban keresendő, hogy ez a kut szolgáltatja a vizet a gimnáziumhoz, az uri kaszinóhoz és a Tókey-féle házhoz is, azért a vá-

ros képviselőtestülete múlt év december havi közgyűlésén kimondta, hogy e három vízvezetőt elzáratja.

Ez meg is történt, de ezáltal a két vízössége nem szaporodott, meri perccenkint most sem ad többet 30 liter víznél.

A városi tanács a mérnöki hivatalt bizta meg a kut vizsgálatával és javaslatával előterjesztésével.

A város főmérnöke a tanácsnak mai ülésén terjesztette elő javaslatát. Ő a vízcsökkenés okául azt adja, hogy a kutnak csövein a rozsdától oldaltól a vízszintig legnagyobb része a talajba szívárog és csak igen kis rész jut a föld felé. Idővel a nyílások nemcsak szaporodni fognak, de növekednek is, mi azt is igazolja, hogy a főtéri ártézi kut víze idővel teljesen el fog apadni.

A város főmérnöke, tekintettel arra a körülményre, hogy ez a kut ki nem javítható, javasolja, hogy a város a mostani kuttól 10 méternyire új kutat furasson, melynek csövei vörös fenyővel béleltessenek ki.

A tanács a javaslatot elfogadja, mi a legközelebbi közgyűlés elé kerül, mely a javaslatot bizonyára magáévá teszi annál is inkább, mert a főtéri ártézi kut nélkül nem maradhat.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Febr 13 Péntek Római kath Dezső Gör kath Jan 30 Ignác Nap két 7 óra 13 perccel nyugszik 5 óra 14 perccel nyugszik. A munkapárti választás. A munkapárti választás jelentése a következő: A választás várható. Továbbra is hideg idő várható, és legfeljebb nyugaton némi hava és valószínű Süretyprognózis: Hideg nyugaton csapadék Délkeletre: 3-6 Jelzés.

— A bihari választás. A Várady Zsigmond halálával megüresedett bihari választókerületben ma van a választás. Két jelölt közd a mandátumért, a függetlenségi párt Rigó Loránt dr., Rigó volt bihari képviselő fia, továbbá a munkapárti Morvay Zsigmond, aki mellett az egész közigazgatási apparátus működik. A bihari kerület központja katonasággal, csendőrséggel van megszállva. Reggel kilenc órakor, amikor a választási aktust megnyitották, kurta cseleget keletkezett a választási elnöknek az ellenzék bizalmi férfival szemben tanúsított magatartása miatt. A választás szakadatlanul folyt egész napon, de lapunk zártakor még vége nem volt.

— Bizottsági ülés városnál. A város által kiküldött szervezési szabályrendelet módosító bizottság holnap, pénteken délután a városi széképület kis tanácstermében Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tart.

— Vigyázz, ha jön az árvíz. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter a vízáradások idejének közelítésére való tekintettel fölhívta Csanádmegye alispánját az árvíz-

védekezés sikerének biztosítására szükséges előintézkedések fogantatására. A földmívelésügyi miniszter intézkedésével kapcsolatban Lukács László belügyminiszter rendeletben utasította az alispánt, hogy a netalán bekövetkező árvízveszedelemmel szemben az élet-és vagyongbiztonság megóvása érdekében a maga hatáskörében a legszélesebb körű elővigyázati intézkedéseket tegye meg. A belügyminiszter a csendőrkörületi parancsnokságokat is utasította, hogy árvízveszedelem esetén a csendőrség alosztályai a közigazgatási hatóságok és ármentesítő társulatok működését különösen az élet-és vagyongbiztonság érdekében kellően támogatassák s a hozzájuk intézendő megkereséseknek haladéktalanul és pontosan tegyenek eleget.

— Elutasított kérelem. Baranyai Sándor és társai kérvényt adtak be a városhoz, melyben a Nagyérnek beoltozását kérik. A városi tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a kérelemmel, de teljesíthetőnek nem tartja, mert ez összefügg város csatornázásával, de ez nálunk még a jövő zenéje.

— A háztulajdonosok figyelmébe. A városi mérnöki hivatal ma délelőtti jelentést terjesztett elő a városi tanács ülésén, hogy igen sok olyan háztulajdonos van a városban, ki nem látta el házáts csatornázását. A tanács e háztulajdonosoknak 30 nap alatt köteletségévé tette a csatorna elkészítését, mit ha elmulasztanak, ellenük a kihágási eljárást megindítják.

— A városi óvodák elhelyezése. A városi tanács már régen beállta, hogy sem az uribcái — sem a szentlőrinci óvoda nincs megfelelő épületben elhelyezve, de nincsenek is a városnak megfelelő részén, ezért a városi tanács mai ülésén bizottságot küldött ki, hogy e két óvoda részére a város megfelelő részén házat, vagy helyet szemeljenek ki.

— Meghívó. A makói társadalmi egyesület közgyűlése határozatképes számú tagok hiánya miatt e hó 2-án nem volt megtartható. Az alapszabály értelmében folyó év február hó 16-án délután 3 órakor tekintet nélkül a megjelent tagok számára, a közgyűlés a már hirdetett tárgysorozattal meg lesz tartva. Ezen évi közgyűlésre az egyesület tagjait tisztelettel újból meghívja az elnökség.

— Előléptetés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Katona Imre m. kir. állatorvos földinket a 11-ik fizetési osztályból a 10-ik fizetési osztályba léptette elő.

— Dmke felülfizetés. Teltsh Adolf a Dmke farsangi műsoros estélye alkalmából 19 koronát adományozott a Dmke csanádmegyei osztályának felülfizetesképen.

— Összeírják a makói haszonállatokat. A földmívelésügyi miniszter ma rendeletet intézett Csanádmegye alispáni hivatalához, melyben meghagyja, hogy a szokásos tavaszi haszonállat összeírást Makó város és Csanádmegye területén ejtsék meg. A miniszter rendelete értelmében az alispán a szükséges előintézkedéseket tegye s így az állatösszeírás legközelebb kezdetét veszi.

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talajú
8—10Mm. kis holdankénti termés-
hozammal, szép lakással és gazda-
sági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet

Iritz Miksa makói lakossá

— Megint veszett kutya garázdálkodik a városban. Tegnap délután a Kazinczy-utcában egy veszettgyanus kóborkutya megmaria Marosi János asztalosinast s elszaladt a főtérré irányába. A megmaria asztalosinast ma délután felszállítják Pasteur intézetbe s ebből az esetből kifolyólag a rendőrség az ebzárlatot újabb 40 nappal meghosszabbította.

— Szegény asszony panasza. Egy szegény asszony panasolta ma a rendőrségen, hogy zsebkendőbe kötött 6 koronáját elvesztette. A megtaláló szolgáltatassa be a szegény asszony vagyonát a rendőrséghez.

— Aki rossz Makón, rossz az Pesten is. Deli Julianna makói cselédleány, miután Makón már megunta az erkölcsötlen életet, áttette lakását Budapestre, ahol a könnyű életre szánta magát. A budapesti rendőrség azonban nem tűrte meg a könnyű életű leányt, hanem mint, hogy is foglalkozás nélküli egyént hazatoloncolta Makóra. Erkölcsötlen életmódjait pedig 10 évre kitiltották a főváros területéről.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett: Bircsók István Baló Viktóriával. Házasságot kötöttek: Sarkadi Ferenc Ruffai Mariával, Sarkadi Sámuel Erdei Zsófiával. Elhaltak: Mészáros Péter 8 hónapos, Megyesi Anna öz. Szabó Istváné 87 éves, Koltócó József 44 éves, Hagodius Rozália 2 hónapos, Kasza Pál 52 éves, Krauth Mária öz. Kohn Fülöpné 70 éves korában.

Megbüntettek egy makói mészáros.

Mert romlott húst árusított.

Példáan megbüntetett ma a belügyminiszter, mint közegészségügy legfőbb őre, egy makói mészáros mestert. Szigorúan megbüntették ezt a mészáros, aki a közönség bizalmával visszaélve egészségtelen s élvezhetetlen húst mért mészárszékeiben.

A mészáros mesternek pedig a főtéren van az üzlete s így igen csak ki volt téve annak, hogy a rendőrség nagyon gyakran betekinthetett üzletébe s mégis megmerte tenni azt, hogy olyan húst mért vevőinek, ami romlott s a közegészségre kártékony, sőt veszedelmes volt.

Feljelentés folytán a makói rendőrség vizsgálatot tartott ez ügyben s megállapította, hogy a mészáros mester tényleg elkövette ezt a közegészségügyi kihágást. Lefolytatták ellene az eljárást s Bencze Sándor mészáros mestert annak rendje s módja szerint 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélték.

Felelősség folytán minden fórumot megjárta az ítélet, sőt eljutott a belügyminiszter elé is, aki ma az ítéletet teljes egészében jóváhagyta s így jogerőssé vált.

A belügyminiszter kétségtelenül tekintettel volt azokra az országosan panaszolt mészárosokra, amelyekkel az ételmiszer árusítók ugyszólván napról-napra elkeserültek a fogyasztókat. A példás büntetés bizonyára elfogja riasztani a mészárosokat attól, hogy ugynevezett „kandesz” hussal törjenek a makói fogyasztók egészségére.

A makói rendőrség pedig ezen esetből is merítsen buzdást arra nézve, hogy a húsipar és a mészárszékek kifogástalansága felel még lehetőségekben őrködjék.

A makói koldus hagyatéka

Ma szállították be a rendőrségre

Nagy kincs érkezett ma a rendőrségre. A Sipos Mihály hagyatékát szállították be a rendőrségre. Szinte meszeszerűen hangzik, de mégis igaz, hogy ez a koldus, aki egész életén keresztül vagyona után jó gazda módjára elhatárolta, koplalt, fagyoskodott, csakhogy összekapargathassa a nagy kincset a szerető örökösöknek.

Egész életén keresztül a rokonság még csak egy tányér meleg levesre sem hiltta meg a koldus Sipos Mihályt, most meg csak egy marakodik-veszekedik a rokonság azon, hogy melyik volt hát az igazi rokon, melyik szerette a legjobban Mihály bácsit.

Nohát kerekem ki lehet mondani, hogy bizony nem szerette Mihály bácsit senki, de senki. Ha találkozt vele a rokonság, hátat fordított az öreg embernek. Persze, ki gondolta volna, hogy az öreg koldus oly nagy vagyonnal rendelkezik.

Pedig kerek 66093 korona 60 fillért kitevő vagyont szállítottak ma be a rendőrségre. Óriási summa ez. Még a kamatából is uriasan megélehet egy család. Csakhogy nem egy család veszekszik ám ezért a vagyonért, hanem úgy burjánzik fel a vagyonra a rokonság, mint eső után a gomba.

A makói renkörség a koldus hagyatékát átadta az árvaszékek s most már a vagyon fölötti orályozkodás átkerül a rendőrségről az árvaszékekhez.

KÖZGAZDASÁG.

Baromfitenyésztésünk.

Irta: Guseó Ferenc
m. kir. adóhivatali főtitk.

IV.

A baromfitenyésztés második — sokat foreirozott — módja a hus termelése.

E tekintetben oly bő választék áll a tenyésztő rendelkezésére, hogy még kevésbé tud eligazodni a szak-könyvek fényes-mázos ábrái s dicsőnyszavai között. Minden faj gyönyörű szép, óriási körvonalakat rajzolnak, de a gyakorlatilag szerzett tapasztalatok annál szomorubbak. Itt ismét utalnunk kell előbbi cikkünkben hangsúlyozott azon alapigazságra, hogy éghajlat, talaj, tenyésztési hely, takarmányozás döntőnek, vagy helyesebben: kell, hogy döntsenek elhatározásunkban.

Vidékünkön, úgy az éghajlati, mint a talajbeli viszonyokra való tekintettel leginkább számba jöhet a „plymothrox”, az orpington” s a rode islandi fajta, esetleg még a „langshan”.

A plymothrox Amerika sziklás hegyvidékéről való faj, jellemző tulajdonságai, hogy könnyen nő fel s gyorsan hizik, elannyira, hogy hízalva, 6 hónapos korában annyira meghízik, hogy az állatok — ha le nem vágatnak — száraz betegségebe esnek s elpusztulnak. — Csibéi az időjárás viszonyosságainak jól állnak ellen. 3 hónapos korukig lassan fejlődnek, azontul azonban rohamosan nőnek s különösen igen finom sütni való jéroékké fejlődnek. — Színei: a kendermagos, ma már inkább a sávozottakat tenyésztik — aztán a sárga, fekete, fehér. Utóbbi időkben az orpington fajta leszorította őket a második helyre, pedig ezen visszavettetésük mivel sem indokolható. Szűken tartva, nem fejlődnek jól; szeretik a tágas kifutókat.

Az orpington, — melyből a már fehér, sárga, fekete, vörös, kék, kendermagos és tarka színűeket is tenyésztettek — gyorsan tért hódított. — Ezen térfoglalást annak kell tulajdonítunk, hogy tojása barnább héjú, mint a plymothé, csibéi vihar-edzettek s fiatal, 5-6 hetes korukban piacra érettek, tehát inkább rántani való anyagot szolgáltatnak. Tenyésztőik azt állítják, hogy az orpington-csibék husa jobb sziltesebb s lehet valami a dologban, mert a fajta létrehozásában Cook amerikai tenyésztő tényleg a legfinomabb fajtákat keresztezte s úgy állította elő az „orpington” fajt. Nehéz, sokszor 5 kilót is elér darabja a kakasnak, a tyúk 4 kilóra is meghízhat. Tojás-hozama a plymothénál több, 180 darab évi hozam — ha zabbal s legelőn tartják — nem is ritkaság.

E két — közkedvelt fajt az utóbbi időben nagyon háttérbe közdi szorítani a vörös színben pompázó „Rode Island reds” (olvasd rodeilpndi) fajta. Island szigetéről származik, mely szigeteknek az éghajlata nagyon zord, az egész éven át folyamatos viharok járnak s így elhihető, hogy ezen zord éghajlat alatt tenyésztett faj viharzedettség tekintetében első helyen áll. Csibéi dacolnak a hideggel, esővel, gyorsan nőnek s sohasem kopasztesztűek. Sűrű toll és pehely fedi testüket, erős, nagy állatok fejlődnek belőlük s husukat kiváló finomnak mosgják. Tojásaik nagyok, sokszor 80-85-90 gramm súlyúak, sötétbarna héjúak; kiváló tojónak is mondják, azonban a faj még nincs teljesen kitenyésztve. Szorgalmasan legelnek s igénytelenebbek takarmány tekintetében, mint a plymoth, vagy orpington.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(54)

11. fejezet.

Az orvos büne.

— Megérkeztem nagyságos asszonyom, szól az orvos kezét a haldokló hideg verejtékes homlokára téve.

Nyugalom nyugalom nagyságos asszonyom, a fájdalom enyhülni fog, a veszedelem nagy, de nem kétségbeesztő.

— Ah, kedves doktor, ön van itt? Merjőt? Oh, köszönöm, köszönöm, rebegte hálálkodva az öreg háziasszony.

Nagyon rosszul vagyok, úgy érzem, mintha utolsó perczem közelednék, mentsen meg, adja vissza az egészségemet és én magának adom a vagyonomat, úgy sincs senkim . . . senkim . . .

— Soha sem vártam jutalmat, felelte az orvos, soha sem fogadtam el honoráriumot, tiszteletből, barátságából voltam a nagyságos asszony háziorvosa.

Most is elkövetek mindent, hogy a bajt elhárítsam.

Az ígért vagyont köszönöm, nem fogadom el, a házat azonban megveszem, fizetem rögtön, azonnal . . .

— Mit is ígért érte?

— Negyvenezer forintot.

— A ház értéke százezer forint . . .

De lemondtam róla, tegnap volt itt a közjegyző és negyvenezer forintért átruháztam öre; a negyvenezer forintot fizesse a közjegyzőnél . . . majd akkor fizessen; ha a közjegyző felszólítja önt.

Az orvos arcza ragyogott az örömtől.

Keze remegett, annyira meglepte a haldokló nyilatkozata.

Remegő kézzel emelte ajkaihoz az öreg asszony reszkető hideg kezét.

— Megmenteni? susogta magában.

Oh istenem, ilyenkor érzem teljes mivoltában, hogy milyen kicsiny, milyen parányi az orvosi tudomány.

A látszat kedvéért is szeretném még néhány napig elhuzni az öreg asszony életét.

De nem lehet, a vég feloszlás rohamosan közeledik . . .

— Kedves doktor, szól az öreg háziasszony gyöngye elhaló hangon, hát nem ad orvosságot nekem?

— Igen, orvosságot, rebegte az orvos gondolataiból felriadva.

Rögtön nagyságos asszonyom, rögtön!

Az orvos meggyújtotta az ágy mellett levő éjjeli szekrényen álló gyertyát, zsebéből kis üvegtokot húzott elő, s egy kanál vízbe néhány cseppet csepegtetett.

— Tizenhárom csepp! susogta magában.

Nagyon sok de az öregnek már mindegy!

A haldokló mohón nyelte le a cseppeket.

(Folyt köv.)

Uránia Színház.

Szombat és vasárnap
Szenzációs nagy műsor.
Figyeljünk a holnapi
műsorra.

BUTOR.

Dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédit, szalon, uriszoba, kastély háló, szanatorium és penzio-berendezést A LEGELŐNYÖSEBB FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT szállíthatok. — Kérjen ingyen prospektust. Kroh lakásrendező. BUDAPEST, IV. Váci-utca 8/V. Nem bankhitel. Váltó nem kell.

A „KORONÁBAN” a mai naptól kezdve KOLOM-PÁR BÉLA zenekara hangversenyez.

„Styria-Universal”

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen

Arjegyzék ingyen. — Részletre is Styria-Kötőgépgyár, GRAZ, III. Képviselek keresetnek.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használata után teljesen megszűntet mindentéle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

A Br. Erdélyi-utcában, Erdei Károly vendéglőjében február hó 16-án

cigány-bál lesz,

melyre tisztelettel meghívom az érdekelteket.

Eladó ház.

A Kossuth-utca 160. szám alatt levő ház kedvező feltételek mellett eladó. — Feltételek meg tudhatók nálam.

Espersit János dr. ügyvéd.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésképtelen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszközölése és megállapodások létesítése a hitelezők meglátogatása kapcsán. **LLOYD HITELVEDŐ EGYESÜLETE** BUDAPEST, Andrássy-ut 24. Telefon 177-45, 42-43, 119-II. Sürgőnyelint: Lloydibus. — Közbizalom díjaztatnak.

Egy szép

udvari lakás

a Hajnal-utcában két szobával és előszobával május elsejére butorozva vagy anélkül bérbe kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kőhögés,

rekedség és hárut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetező cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

doboz ára 60 fillér. — Nagy doboz 1 korona. Nindenütt kapható.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és sziller XX XX XX XX XX

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű **TÖRKÖLY** és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Ez a „MUKI“ művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

Wagner a „Hangszer-Király“

országserie elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Saját szerkezetű láncoskutat készítése felelősséggel.

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segélyével a legpontosabban és **legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:**
Gulácsi János vasipartelepe és **Makó.** gazd. gépraktára
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
Autogén hegesztés és vágás!

„Király Ernő mulat“

„Sokszor úgy szeretnék sirni“ „Futóbolond“ és „Temetés volt a faluban“ legújabb sikerült felvételek, kétoldalu hanglemezen, kizárólag egyedül csakis

Wagner Hangszer- király-nál

(Budapest, József-körút 15.) kaphatók. A „Columbia“ lemezek tőráktára. Használt lemezeket ráfizetés nélkül becsérél. Legolcsóbban javít. Telefon. Kérje a 68. sz. diszidőárjegyzéket. Figyeljen jól a WAGNER névre.

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonas és cigányzenét élethűen játsza az eredeti „Eufon“ tölcsernélküli becsélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WAGNER „Hangszer- király“

nál BUDAPEST, József-körút 15-1. Használt kottákat becsérél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

A „Makói Független Újság“ előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K 50 fill

Ititz Sámuel özv. cég ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESENTISZTA

szeszmentes pálinkákról:
Valódi kék szilva literenként 2.—
Valódi törköly „ 2.4k
„ 5 éves kajszin barack 3.—
„ 8 „ „ „ 4.—
„ 10 „ „ „ 5.—
„ 5 „ „ „ 3.—
A valódiságot a cég felelősséggel vállal.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országserie elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz. Egy 3 váltós, Orginóbekgy. harmonika 10 kor. felel. soros bécsi formacsohangn nika kor.-tól 20 rona. Kétféleképes árjegyzé. Harmo-

A Szegedi-utcán levő néhai Barczán Antalné örökösei tulajdonát képező

ház

kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet dr. DOZSA SIMON ügyvédnél Makón.

Kiadó lakások

Gr. Vay utcai sarokházammal egy bolthelyiség, mely több utcára nyílik és több lakással kiadó.

Schvarcz Miksa.

Üzletház.

Nagy forgalmi utcán 20 éves olcsó nagy kolcsónnal, öt évig adómentes. Szép szobák, villany bevezetve. Kertrendezés, pkrkal. Tekepálya villannyal olcsón azonnal eladó vagy kiadó. Szintén egy jó forgalmu vendéglő joggal teljes berendezéssel eladó. Egy új tekeasztal külön is eladó. Bővebb felvilágosítást a kiadó hivatal nyújt.

Tanulóiányok felvételnek a kiadóhivatalban

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb poszés plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig.

Bakfisch és gyermekfelöltők

Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök

nemkülönböztetve női fehérneműek és választékban

olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte a legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangú, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappanthasználunk. — Mindezen kitanó készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszeráruházában szerzethetők be.

Telefon-szám: 6

Telefon-szám: 68.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos iverk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat újdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fe-

MAKÓ. hárneműek **FÖTÉR.**

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhető be.

Csak rövid ideig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletéből s az eddig kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentúl saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petroloumlámpák, étkező-, kávé- és teás-készletek, mosó-készletek, alpacka- és díszmü-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árleszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház). **Skopál Ödön,**

üveg- és porcelán kereskedő.

Ujdonság!

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszer-áruháza, Budapest, József-körút.

Ényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mel lékett verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

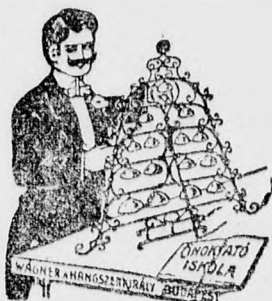
Wagner a „Hangszer-király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József körút 15.z Ényképes árjegyk ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címére.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérteni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar

a Makói Független Ujság hirdetés útján.

Rikkancok felvételnek a kiadói hivatalban.

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 9 korona

Wagner Hangszer-Király

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra

Megérkezett

1000 darab női füző, kitünő minőség és legdivatosabb fazon, darabja

1 koronától 5 koronáig.

Alkalmi áruház.

A Kossuth-szoborral szemben.

A valódi Kölni-viz makói főraktára.

CSILLAG DROGUERIA

Makó, Piac tér, Kasznár lak. Gyógyáru raktár.

Aether. Benzín. Glycerin. Vaselin. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.)

Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szódavegytisztta kgr. 1'20

Kénmáz kilója 1 kor. 20 fill. Csukamájolaj 1'20

Bel- és külföldi különlegességek.

Nestle. Hydrama. Infanlina. Pnespatone. Kufeké. Bendsor és van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejcukor.

BOROLIN **LYSOFORM** **PETROL**

szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1'40 hajszes 50 fillér. Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1'90 és 1'10. Odontin 1'20. Trex-fogpor. Diana Sósorszesz és egyéb Diana készítmények.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas

Manikur és parfümcasettak, francia szappanok és parfümök. Manikur-alkatrészek. Fésűk. Kefék. Gilette borotváló készülék. Tea, rum- és likőressenciák. Háztartási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.

Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.

ÖSZ HAJ fiatal színének visszaadására hajifjító 1 és 2 kor. Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona. FOG- és szájjápolásra szájjvíz 70 fill. fopaszta 50 fill.

Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfű. Heliotrop. **stra.**

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.